

Čikaški župan Daley postaja junak dneva

Okoli 70% javnosti odobrava njegov odločen nastop pri izgradnji za časa demokratične konvencije.

CHICAGO, Ill. — Tisti teden, ko je bila v Chicagu demokratiška konvencija, so se vršili hudi izgredi — večinoma ponoči —, ki so hoteli motiti potek konvencije. Čikaška policija je razgrajala hudo prijemala, v par slučajih morda celo prehuho. V demonstracije so se pa vmešavali preveč in preblizu zastopniki tiska, radija in televizije, zato jih je 30 med njimi dobilo udarce in poškodbe od policijskih pendrekov. Radi tega je nastalo v telekomunikacijskem svetu hudo razburjenje.

Tisk, radio in televizija so v svojih poročilih marsikaj pretiravali in valili odgovornost na čikaškega župana Daleyja. Mož se pa ni dal ugnati. Je najprvo zahteval od televizijskih mrež, da lahko pove svoje stališče, zakaj brani postopek čikaške policije. Televizije mu časa niso hotele dati v tisti obliki, kot jo je župan želel. V spor se je vmešala tudi naša politična javnost, dala prav županovi zahtevi in obsodila televizijo. Javna debata se pa ni vrtila le okoli tega, ali ima župan pravico do neodvisnega nastopa na televiziji, ampak tudi okoli vprašanja, koliko je policija kršila pravila dostojnosti in prekoračila instrukcije. Pri tem se je pokazalo, da javnost ni istega mnenja o izgredih kot telekomunikacijska sredstva.

Daley ni čakal, objavil je uradno stališče čikaške mestne uprave v 77 strani dolgem poročilu, ki podrobno opisuje ne samo boje in izgred, ampak tudi nagibe, zakaj je do njih prišlo, pa tudi taktiko in namene glavnih voditeljev izgredov. Poročilo postavlja demonstracije, njihovo organizacijo in namen v novo luč, ki ne slika župana in njegove policije s slabe strani.

Upajmo, da bo poročilo premet obeh federalnih komisij, ki bosta preiskavali čikaške dogodke. Dokler preiskava ne dožene, da je čikaška policija postopala protipostavno, bo ostal Daley junak dneva. Saj se je uprl sam in na svojo odgovornost in na svoje politične tveganje natočeval vanjo levičarskih sovražnikov mestne policije. Takih politikov v naši deželi nimamo preveč.

Druga francoska vodika bomba eksplodirala

PAPEETE, Tahiti. — V nedeljo dopoldne ob devetih po krajevem času so Francozi preiskusili na atolu Mururoa svojo drugo vodikovo bombo. Prvo so eksplodirali 24. avgusta in je imela moč okoli 2 megatonov. Druga naj bi bila nekaj manjša in naj bi eksplodirala v balonu eno tretjino milje od tal.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in nekaj hladnejše z možnostjo neviht. Najvišja temperatura do 70.

Novi grobovi

Joseph A. Novinc
V nedeljo zvečer je umrl v Euclid General bolnišnici 68 let stari Joseph A. Novinc z 19302 Kewanee Ave., rojen v Clevelandu, mož Anne, roj. Kren, oče Arthurja J. in Raymonda, 4-krat stari oče, brat Mary Booth, pok. Felixa, Alice Sego, Rose Pakish, Louisa, Anne Rossman, Alberta, pok. Frances Mestek, Tonyja, pok. Antoinette Kaplan in pok. Johna. Pokojni je bil član W. of W. in Kluba slov. upokojencev v Euclidu. Pogreb bo iz Grdinskega pokopališča na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 8.30, v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Nova ladja že zastrela?

NEWPORT NEWS, Pa. — Preteklo soboto je 10 let stara hčerka pokojnega predsednika ZDA John F. Kennedyja Carolin ne krstila novo letalonosilko John F. Kennedy, najmočnejšo vojno ladjo sveta, ki pa je po sodbi vojnih strokovnjakov zastrela, ko še ni niti začela svoje službe.

Nova letalonosilka je dolga 1,052 čevljev, široka 252 čevljev in visoka kot 23-nadstropna stavba. Ko bo v decembru vključena v polno vojaško službo, bo na njej 4000 častnikov in mornarjev ter celo "krilo" letal. Je težja in močnejša od atomske letalonosilke Enterprise in od nje tudi v vsem modernejše opremljena in oborožena. Edina njena pomanjkljivost po mnenju admiralov je v tem, da jo poganjajo navadni motorji na olje namesto atomski reaktorji. Zaradi tega so njene operacije bolj omejene kot so operacije letalonosilke Enterprise, zaradi tega je "zastrela", še predno so jo vključili v redno vojno službo.

Za običajno pogonsko namesto za atomsko silo se je odločil tedanji obrambni tajnik R. S. McNamara, ker je bila cenejša vsaj za 45%! Letalonosilka z vso opremo in orožjem bo stala okoli 300 milijonov dolarjev.

— Povprečno pride v ZDA na 3 vdove en vdovec.

Robert McNamara o nadzoru oboroževanja

Bivši obrambni tajnik ZDA je prepričan, da nadziranje z atomskimi glavami oboroženih raket ni nujno potrebno na mestu samem.

WASHINGTON, D.C. — Bivši tajnik za narodno obrambo Robert McNamara vodi sedaj znano Mednarodno banko, se je torej umaknil iz politike nazaj v gospodarstvo. Pa na politiko ni pozabil. Prav te dni je prišla na trg njegova knjiga "Bistvo varnosti", ki v njej obravnava vprašanje, ali se varnost da doseči tudi z dogovorjenim zmanjšanjem oboroževanja vseh vrst, posebno atomskega in vodikovega, ki se da prenašati na rakete.

McNamara na široko obravnava ta predmet in prihaja do zaključka, da se dogovorno zmanjševanje oboroževanja da s pridom doseči tudi brez nadziranja na samem mestu. Do sedaj je Moskva dosledno odklanjala vsako obvezo, da dovoli komurkoli nadziranje tega, kaj ona proizvaja na polju narodne obrambe. Zato imajo tudi dosežki mednarodni sporazumi o razoroževanju le delen uspeh.

O ruskem stališču se naravno prede že dolga leta živahna debata med strokovnjaki; so taki, ki pravijo, da nadzor na mestu ni potreben, ker se proizvodnja da kontrolirati vsaj po kakovosti, ako že ne po količini tudi z drugimi sredstvi in na druge načine in ne s preiskavami na mestu proizvodnje. Temu pa ugovarjajo strokovnjaki iz vojaških vrst, ki trdijo, da razoroževanje brez nadzora nima praktične vrednosti.

McNamara se je postavil na stališče, da nadziranje na mestu proizvodnje ni potrebna, ker je sodobna tehnika že tako napredovala, da lahko odkrije vsako proizvodno mesto in nadzoruje, kaj se dela tam. Nadziranje ne omogočajo samo sateliti, ampak tudi "druga" tehnična in kemična sredstva, ki jih pa McNamara podrobneje ne opisuje.

McNamarino stališče bo gotovo sprožilo znova debato o vred-

Ruska zahteva do ČSR niso bile ravno skromne

PRAGA, ČSR. — A. Dubček je partijskim voditeljem na deželi sporočil uradno, kaj vse so Rusi zahtevali od njega in drugih voditeljev ČSR, ko so jih prignali v Moskvo. Ruske zahteve so zgoščene v 14 točk. Objavljamo le najvažnejše med njimi: Češkoslovaška se mora vrniti na ruski tip komunizma. Sklepi, ki jih je napravil podtalni 14. kongres KPČ prve dni okupacije, niso veljavni. "Socijalizem" je treba okrepiti s cenzuro nad tiskom. Nobeno komunikacijsko sredstvo (časopisje, radio, televizija itd.) ne sme pisati proti zaveznikom.

Rusi so pristali na to, da se z ruskimi četami umaknejo iz Češkoslovaške tudi druge skupine (tajna policija itd.). Minister za notranje zadeve Pavel je odstopil, ker ni hotel sodelovati z ruskimi varnostnimi organi. Odstopiti morata tudi ministri Jiri Hajek in Ota Spik. Zadnji je že to storil. O češkoslovaških odškodninskih zahtevah za škodo, povzročeno po vdoru, bo sodočevala Moskva s svojimi zavezniki. Meja proti Zahodu. Nemčiji mora biti branjena po zaveznikih. Češkoslovaška mora bolj gojiti prijateljstvo z Moskvijo in drugimi državami v socialističnem taboru. Vse točke tega spoznaja morajo ostati tajne.

Kot se vidi, so bile točke večinoma znane že prej. To pa ne zmanjša vrednosti gornje uradne izjave. Bo lahko služila za vzorec, kaj vse ne spada v načelne nevedenja v notranje zadeve tujih držav. Izjeme so naravno veljavne le za Moskvijo.

Pokažite "AMERIŠKO DOMOVINO" prijateljem in znancem: povejte jim, da jo pošiljamo brezplačno na ogled.

nosti sporazumov o razoroževanju brez direktne kontrole. McNamara je namreč med redkimi civilisti na svetu, ki ve za vse tajne možnosti nadzora na velika daljave. Njegovega mnenja ne bodo vojaški krogi in vojna industrija mogli kar na kratko zavrniti.

DE GAULLE DOLŽI YALTO KOT VZROK NESREČE ČSR

Včeraj je predsednik Francoske republike Charles De Gaulle na svoji polletni tiskovni konferenci zatrjeval kakim 1000 častnikarjem in drugim poročevalcem, da je treba iskati vzrok za ruski nastop proti Češkoslovaški pretekli mesec v sklepih konference v Yalti 1945, kjer Francija ni bila zastopana. Obsodil je ruski napad na ČSR in njenoasedbo.

PARIZ, Fr. — Predsednik republike gen. Charles De Gaulle je včeraj na svoji polletni tiskovni konferenci priznal kakim 1000 poročevalcem, da je njegova politika zblíževanja z Vzhodom z ruskim vdorom na Češkoslovaško doživela začasno poraz, pa trdil, da je na dolgo roko edino pravilna. Odgovornost za ruski poseg v ČSR vidi De Gaulle v sklepih konference v Yalti ob Črnem morju zgodaj leta 1945 med Stalinom, Rooseveltom in Churchillom. Tam naj bi si Rusi in Amerikanci razdelili področja vpliva. V Evropi je ta črta tekla od Trsta na Stettin ob Baltiku. De Gaulle je opozoril na dejstvo, da Francija na tej konferenci ni bila zastopana, zato seveda ne more biti tudi odgovorna za njene posledice. Kljub temu je Sovjetsko zvezo ostro obsodil zaradi njenega vdora v ČSR in jo obdolžil "hegemonije".

De Gaulle je dejal: Dogodki na Češkoslovaškem se nam zdijo potrebni obsodbe. Smatrali smo za dobro znamenje, ko je ta država kazala, da se hoče sama malo odpreti proti Zahodu. Povrnitev vodnikov v Pragi je pokorščini s silo je samo nov znak sovjetske hegemonije!

Sovjetski poseg v ČSR je trenutno onemogočil nadaljevanje DeGaullove politike zblíževanja z Vzhodom, trenutno je kaj malo takih, ki bi verovali v DeGaullovo načrte o enotni Evropi od Atlantika do Urala, toda De Gaulle sam je izjavil včeraj, da je na dolgo roko ta njegova politika edino pravilna.

De Gaulle je dejal, da ne bo več dopustil študentskih in delavskih nemirov, kot jih je doživela Francija v preteklem maju in juniju. Opravičeval je svoj tedanji nastop in trdil, da je G. Pompidou samo v "rezervi" za nove naloge. Ta pripomba je oživila trditve, da ga je De Gaulle odločil za svojega naslednika. General je med tiskovno konferenco ponovno moral kake šljati in jo je po vsem sodeč tudi zaradi tega prejel zaključil, kot je bilo predvideno.

V svojih izjavah se je De

Gaulle dotaknil tudi vprašanja sprejema Velike Britanije v Skupni trg. Dejal je, da se sprejemu upira, ker se boji, da bi ta prišel v tem slučaju pod povečan ameriški vpliv. De Gaulle je napovedal priznanje neodvisnosti nigerijske pokrajine Biafre, ki se obupno in z zadnjimi silami upira premoči zveznih čet, ki jo od vseh strani stiskajo. Nič ni De Gaulle omenil Vietnamu in vietnamskega vojskovanja, med tem ko se je v preteklosti tega vprašanja vedno znova dotaknil in se pri tem tudi redno obregnil ob Združene države.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Dean Rusk je včeraj odločno zanimal vse trditve o kakem dogovoru med ZDA in ZSSR o delitvi vplivnih področij, prav tako je odločno zavrnil vse govorice o tem, da bi Washington Moskvi dal "proste roke" v ČSR. Poudaril je, da v tem pogledu ni bilo med Moskvo in Washingtonom nobenih razgovorov ne javnih ne tajnih.

WASHINGTON, D.C. — AFL-CIO je odločena voditi obsežen boj proti G. Wallacu, kandidatu tretje stranke za predsednika ZDA. Dolgo je smatrala, da Wallaca ni treba jemati resno, sedaj pa je prišla do spoznanja, da utegne dobiti do 25% glasov organiziranega delavstva. To bi bilo lahko usodno za demokratskega predsedniškega kandidata Humphreya, ki ga AFL-CIO podpira.

TEL AVIV, Izrael. — Včeraj je prišlo zopet do streljanja na meji med Jordanijo in Izraelom. Ob Sueškem prekopu je bilo mirno po nedeljskem topniškem spopadu, ki je trajal okoli pet ur in je končal skupno 27 človeških žljenj.

PHILADELPHIA, Pa. — Podpredsednik ZDA Humphrey je včeraj začel tu svojo volivno kampanjo za predsednika ZDA. Udeležba na zborovanju je bila sorazmerno skromna. Humphrey je omenil možnost umika nekaterih ameriških vojaških enot iz Južnega Vietnam z letos, če ne pa vsaj prihodnje leto. Posebej je poudarjal potrebo po civilnih pravicah, pa tudi po zakonitosti in redu.

NEW YORK, N.Y. — Republiškanski predsedniški kandidat Nixon je pozval predsednika

Iz Clevelanda in okolice

Seja— Klub slov. upokojencev na Holmes Avenue ima svojo redno sejo v sredo ob dveh popoldne v Slovenskem domu. Vsi vabljeni!

V bolnici— Rojak Frank Pultz, 3320 W. 88 St., je v Lutheran bolnišnici na Franklin Blvd. Obiski niso dovoljeni.

Zanimiva tekma— Clevelandski nogometni klub Stokers je zmagal v svoji ligi, ko je preteklo sredo porazil Chicago z 2:1. Jutri, v sredo, ob osmih zvečer se bo moštvo pomerilo z Atlanto, ki je zmagala v Vzhodni skupini klubov. Vstopnice za na Stadion so naprodaj pri Richman Bros., dobile pa se bodo tudi pri vstopih na Stadion.

Mir in red— Edmund Turk, ki zastopa 23. vardo v mestnem svetu, je sinoči na prvi seji tega poletnih počitnic ostro prijel mestno upravo zaradi premajhne orige za red in mir na vzhodni strani mesta, posebno v sami 23. vardi in neposredno v njeni soseščini. Pripomnil je, da vrednost mesta in življenja v njem ne moremo ceniti po "odličnih načrtih za obnovo", ampak po tem, kolikšna je varnost na mestnih cestah in ulicah. Ta je žal trenutno na vzhodni strani mesta nezadostna!

Število Social Security upokojencev hitro raste

WASHINGTON, D.C. — Iz zadnjega poročila administracije Social Security je razvidno, da federalno zavarovanje izplačuje pokojnine in dodatke za družine že skoraj 24 milijonov ljudi. Lani so upokojenci dobili iz zavarovanja \$21.4 milijone, leta 1966 pa le \$21 milijonov.

V ojaški državi je upokojencev 1,179,287 in dobivajo mesečno skoraj \$105 milijonov. V okraju Cuyahoga jih je 195,834, ki prejema mesečno \$18,585,000. Tako je skoraj petina mestnega prebivalstva več ali manj navezana na dohodke iz Social Security. To pomeni, da je v našem mestu upokojencev skoraj še enkrat več kot znaša narodno povprečje.

Perutnina povsod

WASHINGTON, D.C. — Na okoli 84% farm v naši deželi redokoži in drugo perutnino.

L. B. Johnsona, "naj posveti ves čas in energijo, ki jo ima na razpolago" za pomoč Biafri v Afriki.

NEW YORK, N.Y. — Med šolskim vodstvom in med učiteljsko organizacijo je prišlo do spora glede stalnosti služb učiteljstva. Ko učiteljska organizacija ni dobila jamstev, ki jih je zahtevala v tem pogledu, je oklicala štrajk. Tako včeraj ni bilo pouka in ga ne bo tudi danes, čeprav je šolsko vodstvo doseglo sodnijsko prepoved štrajka učiteljstva.

BELGRAD, SFRJ. — Sovjetski in posebnopoljski napadi na Jugoslavijo se nadaljujejo. To je brez dvoma del pritiska Moskve, ki naj Belgrad pripravi do tega, da bo opustil zahtevo po umiku sovjetskih in satelitskih čet iz ČSR in obsodbo vpada v ČSR in njenoasedbo v preteklem mesecu.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0622 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in deželo izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 174 Tuesday, Sept. 10, 1968

Mrak lega na Češkoslovaško

Zdi se, da je zgodovina prešla v dobo tedenskih vojn. Lani smo imeli izraelsko-arabsko vojno. Trajala je dober teden. Letos smo imeli rusko invazijo v Češkoslovaško, ki je tudi trajala teden dni, potem pa začela plahneti.

Zakaj je začela tako hitro plahneti, še ni odkrito. Vemo le to, da se je to zgodilo po ruski volji in ne po češki. Zakaj so Rusi prenehali z vojaškimi akcijami, to je še uganika. Mogoče jo je samo deloma spregledati.

V Moskvi ne tajijo, da jih je odpor vsega sveta presepetil. Niso pričakovali, da bodo njihov vdor v Češkoslovaško obsojali v Washingtonu in Peipingu, v rdečih diktaturah in kapitalistično-diktatorskih režimih. Take osamljenosti ni Moskva čutila že dolgo vrsto let. Spomin na pretekle dobe izolacije jih je spomnil, kako hude posledice ima za Rusijo ravno osamljenost. Zato so gledali že po prvem uspehu — mirnem vdoru v češka in slovaška mesta, da zavrejo vojaške podvige.

Ta trenutek so že vživali koristi druge poteze: vodilne prijete češkoslovaške tovariše so pod silo razmer prepeljali v Moskvo in se začeli z njimi pogovarjati. Če bi jih bilo treba zapreti ali poslati v Sibirijo, zato so v Kremlju še zmeraj imeli čas. Ta poteza se jim je obnesla. Tovariši, ki so prišli proti svoji volji v Moskvo, so takoj spoznali, da so v mišnici in da jim ne kaže nič drugega, kot da se pobotajo s Kremljem.

Kako so se pobotali, še niso jasno povedali. Vse izjave ruskih in češkoslovaških komunističnih voditeljev so deloma zavite v meglo, vemo samo nekaj podrobnosti, pa že to zadostuje, da razumemo, zakaj so tudi v Kremlju sklenili, da končajo vojaške poskuse in se skušajo s češkimi komunisti pobotati na miren način.

Rusi so bili v svojih zahtevah zelo umirjeni. Zahtevali so samo, da češki komunisti prekličejo najbolj nevarne olike svobode, ki Moskvo najbolj prizadenejo: svobodo tiska in informacij, svobodo združevanja, samostojnost v obrambi češke meje proti Nemčiji, t.j. proti NATO divizijam, prepoved vsake vrste antipatij do Moskve in vseh znakov sovražnosti do vsega, kar prihaja iz Kremlja.

To so primeroma skromne zahteve. Rusi so se pa lahko pokazali za velikodušne, saj imajo v rokah vso moč in lahko iztisnejo iz čeških komunistov vse, kar hočejo.

Zato so se praktično omejili le na to, da hočejo imeti organe KP ČSR sestavljene po svoji želji. Mislili so predvsem na glavni odbor KP in pa izvršilni odbor, odnosno politbiro. Tam tiči vsa politična oblast in moč na Češkoslovaškem in tam hoče imeti Moskva glavno besedo. Trenutno je seveda pustila glavno besedo Dubčku, Svobodni itd., toda teh se ne boji. Ako bodo kaj rogovilili, jih bo Kremelj dal odpoklicati. Zato trenutno ni preveč važno, kdo ima večino v politbiroju in v glavnem odboru KP ČSR, važno je to, da je Kremlju mogoče vsak čas spremeniti sestav teh dveh organov, če ne zlepa, pa s primernim pritiskom. Ta pritisk bo imel zelo nazorno, odnosno otipljivo obliko v ruskih — divizijah na Češkem!

Seveda je treba pričakovati, da se češki komunisti ne bodo vdajali na prvo besedo. Tega tudi v Moskvi ne pričakujejo. Tam obstoja že od Stalina tradicija, da se svojih nasprotnikov lahko znebiš tudi počasi, ako zahtevajo politični interesi. Samo v Kremlju vedo na primer, kako dolgo je pušal Stalin svoje žrtve pri miru, potem jim je pa neutegoma zavil vrat.

Kremelj ni na prvem mestu zainteresiran na tem, kdo sedi v češki vladi. Saj jo politbiro in predsednik republike vsak trenutek lahko spremenita. To je tudi razlog, zakaj vprašanje rekonstrukcije češke vlade in javne uprave še ni prišlo "na dnevni red". Pa gotovo še pride.

Bolj so v Moskvi zainteresirani na tem, kaj bo na dnevnem redu na prihodnjem partijskem kongresu KP ČSR. Takrat bo namreč morala stranka legalizirati vse korake, kar jih sedaj delajo Dubček in tovariši kar na svojo roko in na rusko zahtevo. Tu jih Dubček začasno izigrava z izgovorom, da priprave za kongres še niso izvršene. Moskva se dolgo časa ne bo dala izigravati. Takrat lahko nastopi nova kriza pod drugimi okoliščinami, različnimi od sedanjih.

Seveda tudi češkoslovaški komunisti ne bodo pri miru. Skušali bodo živeti pol na zemlji, pod pod njo. Brali bodo uradno časopise, poslušali pa tuje radio postaje ali pa domače pod zemljo. Organizirali bodo svoje stike s tujino po novih kanalih. Vse skupaj se bo pa pomešalo v nekaj, česar do sedaj še ne poznamo v politični zgodovini: v odporu proti Moskvi in njenim zaupnikom na Češkoslovaškem se bo hitro združil ves narod, razlike med upornimi komunisti in nekomunisti bodo zbledle, ne bodo pa nehale obstajati. Nastale bodo podtalne organizacije, ki o njih ne bosta dosti vedela ne komunistični ne svobodni svet. Molk in pre-

vidnost bosta Čehom in Slovkom dvakrat potrebna in jim bosta nalagala tudi žrtve, ki nanje niso bili navajeni niti pod režimom tovariša Novotnega. Ali pa bodo to vsi Čehi in Slovaki prenesli? Rusi so prepričani, da ne bodo, svobodni svet bo prepričan, da bodo. Ugibanja bodo še bolj zatemnila zdravo presojo.

Mrak bo torej legel na Češkoslovaško. Kako dolgo bo trajal? Kaj mu bo sledilo? Ali več svobode? Ali še več diktature?

Kremelj se lahko veseli sedanje zmage, toda lahko bi tudi mislil na možnost, da je zmaga le začasna. Če misli, kako se bo na to alternativo pripravljati?

Če že mislimo na bodoče krize v Pragi, moramo imeti pred očmi krize, zvezane z osebnostmi. Pogoj okupacije se bodo Čehom in Slovkom zdeli kmalu tako težki, da jih sedanjí Dubčekov režim ne bo mogel dolgo braniti in zagovarjati. Dubček in njegova okolica se bosta torej kmalu izrabila, Moskva bo hotela postaviti na njihovo mesto nove "Gaulleterie". Nabrala jih bo najbrže med tovariši, ki so že sedaj na tihem držali s Kremljem. Češka javnost jih bo hitro spoznala in se bodo radi tega še hitreje obrabili kot Dubčekova garnitura. Tako bo Češkoslovaška pod okupacijo padla iz krize v krizo. Tu si Kremelj ne bo znal pomagati, je že preveč navajen na svoj tir v socializem, ki bodo pa zanj imeli Čehi in Slovaki zmeraj manj simpatij. Nekaj podobnega se čuti na Poljskem in v Vzhodni Nemčiji, tudi na Češkem ne bo drugače.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Kaj pravi Tone s Hriba?

Joliet, Ill. — Moja sosedja, ki je pred par tedni obirala fižol na svojem vrtu, me menda ni opazila, da sem jaz na drugi strani plota sedel v senci pod jablano in čital liste in poročila o naših politikarjih. Pa, ko se je sosedja nekaj pritoževala, da se od nas iz Jolietja vse premalo sliši zadnje čase, je sosedja krepko pripomnila: "Včasih se je tam le Tone kaj oglašal bolj pogosto. Zdaj je pa kar nekam zaspan postal. Treba bi ga bilo oživeti."

Sosedja se je zasmejala in ji odgovorila:

"S kom pa moreš takega scagovca oživeti?"

Sosedja, ki jih krepkih izrazov in pripomb nikoli ne zmanjka, je pa odvrnila:

"S kom, če z drugim ne, par os in sršenov bi mu bilo dobro spustiti v hlače, pa bi skakal in postal glasan, da bi ga čula vsa Amerika!"

Vidite, dragi čitatelji, tu okrog nas in po svetu, kjer čitate našo priljubljeno Ameriško Domovino, iz tega in po tem lahko sodite, da nam Slovincem, pa bodimo kjerkoli, humorizem rojji po glavah in ga nam nikoli ne zmanjka, posebno pa ne nam sinovom in hčeram lepe sončne Belokrajine. Če ga že drugod ne najdemo, ga gremo pa iskat k osam in sršenom... Slednje je malokdaj potrebno, ker ga doma v lastni domači družbi vedno najdemo dovolj. Moj rajnik stric, ki je bil tudi v Ameriki pred 75 leti, nikoli ga ne bom pozabil, je nekoč dejal:

"Yes, Belokranjci in vsi dobri Slovinci smo vedno radi dobre volje in veselja. Veseli vstajamo v lepih jutrih, da je nas vesel svet in ptice, in veseli odhajamo hvaležni Bogu k počitku ob večerih. Ko nas zaziblje sladkine, pa sanjamo o naši svetli, sončni Belokrajini, njenih brhkih, zalih dekletih in o vsej božji lepoti, s katero je Stvarnik ovenčal našo Belokrajino. Belokrajina, ti si mi vse — domovina in ljubica mojega srca!"

Srečna domovina in dežela, ki ima take sinove in hčere!

Taki, vidite, so Belokranjci.

In kako naj bi te mogel pozabiti? Saj na tvojih tleh sem zagledal luč sveta, zagledal obraz moje mame, svetle zvezdice nad njo na nebu, čul prvič zvone zvonov njenih cerkvice in cerkva vse križem nje. O, kak ne hvaležnež bi bil, če bi vse to pozabil. Ne! Nikdar! Vse to bom

nosil vse moje žive dni v spominu in v svojem srcu!

* Z LEPIH SPOMINOV NA NEKDANJE ČASE se seveda vsakokrat moramo vrniti nazaj na tla sedanjih časov! Ne gre drugače. Pojasnilo sosedji, da ni toliko poročil od nas, kakor nekoč, pove to, da čas hiti naprej, za seboj pušča le spomine na nekdanjost, dosedanjost, zana-prej pa nam nakazuje po svoje pota, ne toliko nam, pač pa tistim, ki prevzemajo vodila vozil življenja v bodočnost. Mnogi vpoštevajo nasvet starih vozni-kov in njihova priporočila in opozorila, kako je treba voziti skozi življenje, da se ohrani čim dalj mogoče stare običaje in spomine na vse, kar nas opozarja na vse dobro in koristno v preteklosti. Nekateri ne, kar sicer ni dobro, a pomagati se v gotovih slučajih dosti ne da. Imamo pa zlasti jolietski Slovinci mnogo dragocenega zgodovinskega kapitala, ki ima veliko vrednost in bo ta kapital vsega raznega delovanja in življenja jolietjskih Slovincem služil še dolgo po-nejšim rodovom za dokazovanje in pričevanja, kaj vse so naši slovenski priseljenici temu me-stu, okraju in državi doprinesli dobrega v vseh raznih gospodar-skih, političnih, socialnih in ver-skih ozirih.

Na obnebu slovenskega vse-ljenja v našem Jolietu sijeta že stranskega udejstvovanja in živ-nad 75 let dve svetli slovenski zvezdi. To sta veličastna cerkev sv. Jožefa ter lepi dom K.S.K. Jednote (zdaj Slovenske Ameri-ške Katoliške Jednote). To so sa-dovi pridnih rok in patriotičnih src ameriških Slovincem. Naj ne bo to bahavost, ampak naj nam "raznobarvni", ki v sedanjosti toliko zahtevajo in pričakujejo (menda, da jim bo iz zraka padlo vse), kar na krožniku, kaj imajo oni v svojih doprinosih kaj take-ga za pokazati. Ej, Slovinci smo se ravnali po geslu velikega ško-fa Trobca: "Slovenija je naša mati — Amerika pa je naša ne-vesta!" Do obeh smo bili in smo zvesti in dobri! Preteklost in se-danjost sta naši priči!

* POLETNA VROČINA je že skoro za nami. V prvi polovici avgusta smo imeli nekaj zelo vročih, soparnih dni, da je nam kar sapo jemalo. Ko sem v tistih pravih dnevih vročino preganjal, sem v duhu gledal nazaj v nek-danje čase, še pred prvo vojno, kako smo ob takih dnevih hodili s "pelcami" po pivo. Tedaj ga je nam za en sam "nikel" gostil-ničar Legan (p. d. Plahač) nato-čil v pelco skoro cel kvart. Za dajajočo (dime) pa skoro pol ga-lona. Ej, kako bi se ga zdaj pri-leglo eno pelco, sem si pod jab-lano sedeč mislil. Pokojni Joe Klemenčič bi pa rekel, kakor je imel navado, ko se je oddahnil po prvem požirku iz pelce: "Bo-gu hvala in tistemu, ki je začel

Rev. Vitus Hribar v letih, ko je bil pri Sv. Vidu

na svetu pivo kuhati!" — nato je vselej brke obrisal, pa začel pravi-ti, kako je hodil svoje dni po Montani in drugih krajih Zapa-da. Stari Plahač ga je pa gledal, mu pomikaval in se mu sme-jal. Ej, lepa so bila naša mlada leta na našem Broadwayju.

Zdaj, ko je za nami že poletna vročina, pa prihaja močnejše in močnejša politična vročina. Vo-litve bodo letos in politične vro-čine v takem letu ne manjka. Obe stranki močno ropotata. Pri nas se bolj zanimamo za republi-kance. Večina smo mnenja, da bodo zmagali. Sprememba bi bi-la kar na mestu. O tem se bom še oglasil. Se bom kaj posveto-val z Nickom in Juretom, kaj onadva menita o vsem tem. Ni-cka prav te dni ni doma, nekam na sever jo je okuril k sorodni-kom.

Vse lepo pozdravlja
Tone s hriba

Zahvala iz Milwaukeeja

MILWAUKEE, Wis. — ZDSPB TABOR — Odsek Milwaukee se prijateljsko zahvali glavnemu odboru Tabora v Clevelandu, na čelu s predsednikom Zajec Milanom, gl. tajnikom Pavle Borštnikom in zgodovinskim re-ferentom France Grumom, ki so se odzvali našemu vabilu, da se letni občni zbor in svečanost 25-letnice smrti naših junakov v Grčaricah in Turjaku vrši v Milwaukeeju. Iskrena hvala vsem rojakom in rojakinjam, članom in borcev Tabora, ki so širom Amerike in Kanade pohi-teli na to proslavo. Hvala Cle-velandčanom za tako velik o-bisk. Iskrena hvala slovenske-mu društvu "Triglav" za upora-bo Triglavskega parka. Topla zahvala duhovnemu vodji Tabo-ra rev. Gaber Francu, rev. Klav-diju Okornu in rev. dr. Jože Goletu za vse cerkvene obrede. Naša zahvala tudi uredništvu Ameriške Domovine za vse pri-občne članke in dopise.

Prisrčna hvala vsem sodelujo-čim članom milwaukeejske Tabo-ra, njih ženam, dekletom, fan-tom in prijateljem, ki so z na-sveti, pridnimi rokami, srčno dobrotljivostjo in neumornim delom doprinesli, da je ta sveča-nost moralno in finančno dostoj-no uspela. Ko bodo vsi izdatki poravnani, bo čistega ostalo o-krog 600 dolarjev, katere bo naš blagajnik Ivan Jakoš poslal glavnemu odboru v Cleveland za podporo našim potrebnim in-validom in družinam.

Da smo to dosegli, gre hvala posameznikom in družinam: Franc Mejačevi, Ivan Jakoševi, Ivan Bambičevi, Janez Limono-vi, Toni Strmškovci, Jože Smo-ličevi, Stanko Jakličevi, Ludvik Veselovi, Ludvik Kolmanovi, Marija Coffeltovi, Ivan Kuno-varjevi, Jože Ornikovi in Miha Mejačevi, inž. Jože Rusovi, inž. Dušan Svetličevi, Ivan Drčarjevi, Dimitrij Kraljevi, Toni Ož-boltovi, nadalje hvala Kristini Kolar, Frances Zuzek, Lojze Ja-ključu in L. Galiču. Bratska hvala za spominske vence, ki so jih položili pred kapelico "Tabor", "Jugoslovanski Sokol" v Ameri-ki, Amerikansko-Jugoslovansko društvo "Jadran" in "Srbski do-brovoljci". Hvala vsem, ki so nam pismo zazeleli velikega uspeha. Če smo slučajno neho-te

Demantni jubilej župnije sv. Vida

CLEVELAND, O. — V 75 le-tih svojega dosedanjega obstoja je imela clevelandska slovenska župnija sv. Vida samo tri župni-ke, in sicer od 1. avgusta 1893 do 2. avgusta 1907 župnika Vitusa Hribarja, od 2. avgusta 1907 do 30. marca 1952 župnika Jerneja Ponikvarja in odlej naprej se-danjega župnika Alojzija Bazni-ka. Zapisano je: samo tri župni-ke. Trije župniki za obdobje 75 let namreč ni veliko; pri tem pa sedanjí župnik še vedno župni-kuje. — Župnija je duhovno ob-čestvo. V taki skupnosti pa hitro menjavajanje duhovnih vodnikov ni dobro. Vsak mora imeti pri-merno časa, da pokaže svoje sposobnosti ter s tem sadove svojega dela.

Župnik Vitus Hribar je župni-jo organiziral in jo opremil s prvimi, začasnimi cerkvenimi zgradbami: cerkvi jo, šolo in žu-pniščem. Njegov naslednik župnik Jernej Ponikvar pa jo je opremil s postavitvijo dokončne cerkve, šole in župnišča. Sedanjí župnik Alojzij Baznik pa ima težko nalogo modro voditi žup-nijo v njenem notranjem pre-obrazovanju. Prvi župnik in del-no tudi še drugi župnik v svo-jem prvem obdobju župnikovanja sta imela župljane, ki so bili notranje istovrstne strukture. Sedanjí župnik pa ima v svoji čredi župljane, ki so bili v glav-nem že tu rojeni, drugi, tretji in tudi že četrti rod; po zadnji voj-ski pa se je v njegovo župnijo vselilo razmeroma veliko šte-vilo tako imenovanih slovenskih po-litičnih emigrantov. V sedanjem župnijskem zgodovinskem ob-dobju se v vidovski župnijski skupnosti srečujeta v nekem po-gledu dva svetova z večjimi ali manjšimi notranjimi trenji.

In še eno: oba prva dva župni-ka pri clevelandskem Sv. Vidu sta prišla v to deželo iz starega kraja. Kot taka sta, pa čeprav sta bila kot duhovnika oba vzgo-jena že v tej deželi, v svojem bistvu ohranila svojo starokraj-sko bit. Sedanjí župnik pa je bil rojen v tej deželi. V njej se je šolal od prve do najvišje stop-nje. Mimo tega pa izhaja celo iz same vidovske župnije. Dalje je kot duhovnik-kaplan služil ves čas v slovenski župniji (sv. Lovrenca v Newburghu) pod spretnim vodstvom očetovskega župnika Johna J. Omana. Samo v času zadnje vojske je služil kot vojaški kurat v ameriški ar-madi in v tem času prišel prvič v živ stik z domovino svojih staršev, ki je prav v tistem času doživljala hude čase komu-nistične revolucije. To prvo sre-čanje župnika Baznika z domo-vino je bilo zanj ogromnega po-mena za njegovo prihodnje duš-nopastirsko delo med Slovinci doma v Ameriki.

Vid Hribar, prvi župnik pri Sv. Vidu, je bil rojen 29. majni-ka 1870 v vasi Cirkuše, župnija Tuhiinj nad Kamnikom v Slove-niji. Njegov oče je bilo zelo u-gleden in izobražen mož, ki se je naučil brati iz znanih sloven-skih Pratik. Po stanju je bil kmet. Mati Vidova pa je bila vzgledna, skrbna slovenska ma-ti. V družini je bilo devet bratov in eno dekle, ki jih je pa Vid vse preživel.

V ljudsko šolo je hodil Vid v Kamnik, v gimnazijo pa v Ljub-ljani. Ker je bil nadarjen in tudi priden, je bil po drugi gimnaziji sprejet v znani ljubljanski dija-ški zavod Alojzijevejšči, v kate-rem je potem ostal vse do o-pravljenih mature. Vzgoja v tem zavodu mu je dala temelje za vse življenje. V njem je tudi prvič slišal in bral o škofu Bara-gu ter se pri tem tudi sam odlo-čil za misijon v Ameriki. Tu ga je odkril clevelandski Slovak

koga spregledali, naj oprostí in naj mu bo to naša zahvala. Vsem tisočera hvala in pozdrav-ljeni!

Odobr.

(Prihodnjič dalje)

J. S.

26. maja 1956.

Kljub veliki gospodarski stiski in kljub svojemu majhnemu številu so Vitusovi župljani že sredi prihodnjega leta, 29. junija 1894, kupili veliko vogalno zemljišče med Norwood cesto in Glass aveniji, kjer so si kmalu nato postavili svojo prvo leseno cerkev, župnišče in šolo. Za svet so plačali \$6,000.

S postavljanjem nove cerkve so začeli takoj leta 1894. Dne 18. oktobra 1894 je sam škof Horstmann slovesno za njo bla-goslovil vogelni kamen. Ze 4. novembra pa je bila nova cerkev blagoslovljena. Blagoslovil jo je msgr. Boff, ki je v njej o-pravil tudi prvo sv. daritev.

Ko je bila vidovska župnija ustanovljena, je štela 65 družin in večje število samcev. Prvi cerkveni svetovalci so bili John Novak, Frank Pucelj, Andrej Zakrajšek in Mihael Skebe. O-hranilo se nam je tudi nekaj imen prvih cerkvenih pevcev in pev-k: John Grdina z ženo, John Hrovat z ženo, Mrs. Frances Lauše, mati poznejšega ameri-škega senatorja Franka Lauš-cheta, Mrs. Kočevar, Mrs. Ba-lantič, Frank Kenik, Frank Gas-par in Jože Švelg.

Prvotna želja župljanov je bi-la, naj bi bila njihova cerkev po-svečena Materi božji, pozneje pa so se odločili, da jo posvete v za-hvalo svojemu prvemu župniku sv. Vidu, župnikovemu krstne-mu patronu.

Prva vidovska cerkev je bila majhna. Ker pa se je število župljanov vedno večalo, jo je bilo treba že l. 1902 povečati.

Obenem s prvo cerkvijo je zraslo na njeni severni strani tudi prvo župnišče. Pred tem sta župnik in njegov brat Mar-tin živela v neki stari baraki na Hamilton aveniji. Kuhala sta si v kletnih prostorih.

Istočasno ko je bila povečana cerkev, je bila postavljena tudi prva šola, in sicer na južni strani cerkve. Sestre notredamke, ki že od začetka poučujejo na vi-dovski šoli, so stanovale v tej šoli; ker pa je vedno bolj pri-manjkovalo učilnic, so jim žup-ljani kupili posebno hišo na so-sednji Glass avenij, kjer so po-tem stanovale do leta 1964, ko so se vselile v sedanjí zidani svoj konvent.

Točno po štirinajstih letih žup-nikovanja pri Sv. Vidu je bil Vi-tus Hribar prestavljen na župni-jo sv. Avgušтина v Barbertonu, kjer je ostal do 17. nov. 1922, ko je bil postavljen za župnika pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoo-du, kjer je ostal do svoje smrti

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Naša največja bogatija

Slovenski otroci se vsipajo iz šole, kjer so se učili slovenščine, slovenske zgodovine in zemljepisa. Kako boli, ko slišiš, da je njihovo čebljanje angleško. Mladina se zbira pred cerkvijo, ko odhaja od maše, kjer je slovenska srenja pela in molila po slovensko in kjer je slovenska beseda oznanjala božji nauk. In zopet slišiš mladince in mladenke, kako na slovenskem cerkvenem pragu taji svoj izvor, ko se pogovarjajo v angleščini. Starši teh otrok in te mladine, zakaj ste napravili doto, ki ste jo prinesli čez morje pred 20, 15, 10, ali pa samo pred petimi leti?

"Slovenska beseda je največja bogatija, ki smo jo nesli z doma. Kadar bo ugasnila, bo konec našega bogastva, pa tudi našega slovenstva. Kult slovenske besede v velikem svetu pa ne zahteva našega bogastva, pa tudi našega slovenstva. Kult slovenske besede v velikem svetu pa ne zahteva velikih odrov, niti ne velikih tvarnih zakladov. (Kdo med nami more reči, da mu je nemogoče, da bi vsako leto prispeval \$100 za slovensko čtivo: časopis, revijo, knjigo? In vendar jih verjetno ni v Torontu 50, ki to tudi store! Opomba por.) Kdor iz naše besede živi, jo plodi in bohoti, se ne more brez grenkosti in s krvavo rano sredi srca iztrgati temu, kar je zares naše in na kar smo in moramo biti ponosni z vso dušo."

"Ohranjanje, plemenitenje in umetniško oblikovanje zlahtnosti slovenske besede v svetu je za naše zdomstvo življensko važno. Te resnice se v dno srca zaveda slovenski poet, slovenski pisatelj, pa takisto redki slovenski igralec na razsežnem odru štirih še svobodnih svetovnih kontinentov. Kako bi tedaj naša politična emigracija, ki ji nekateri na vse sile hočejo vzeti to njeno tako plemenito svojost in jo nasilno pridružiti brezizrazni gmoti ekonomskega izseljenstva..." mogla živeti brez te največje bogatije, ki je slovenska beseda.

Dragi Slovenec! Vsak dan hođiš na delo v tuje okolje, ki ga slabo razumeš. Sam veš, da tudi tisti, ki so vsak dan okoli tebe, ne razumejo, kaj ti nosiš v sebi, ker tisto moreš izraziti samo v slovenskem jeziku. Da obstaneš materijalno in da napreduješ, zato se vsak dan potiš, čisto garša, se oziraš za postranskim za-

služkom, sklepaš kupčije, slovenska bogatija v tebi in v tvojih potomcih pa umira, umira v tvoji novi hiši, ob tvoji polni mizi. Časopis si odpovedal, knjige ne bereš in ne kupiš. Ali kdaj pomisliš, da je to umiranje slovenstva v tebi?

Obisk v Clevelandu

Zveza DSPB ima navadno vsako leto občni zbor tisto soboto pred Delavskim praznikom. Tudi letos je bilo tako. Predsednik je vabil in smo se odzvali. Kar vsi smo šli, saj imamo v Clevelandu znanec in to dobre in celo prijatelje. Tudi otroci so že navezali stike s sebi enakimi. Obenem pa tudi oni morajo vedeti, po kaj gre oče v Cleveland in kakšnega občnega zbora se bo udeležil. Naj tako počasi postajajo naše nadaljevanje. Očetje bodo nekoč omahnili. Kdo bo poprijel za njimi?

Iz Toronta v Cleveland je prijeten avtomobilski sprehod. Pet ure lepe vožnje, če vreme dopušča. Ravno toliko časa imaš, da narediš načrt, koga vse boš obiskal. In res, šlo je kot po načrtu. Cleveland je še vedno slovensko središče na severnoameriškem kontinentu. Pri uredniku dnevnika g. V. Lipovcu smo se ustavili in si prijateljsko izmenjali misli o stvareh, ki so trenutno v ospredju slovenskega udejstvovanja. Vsako potovanje razširi ne samo zemljepisno znanje, temveč tudi osebnost presojanje raznih dogodkov. Poleg urednika "Ameriške Domovine" smo se srečali tudi s soborci, s tistimi, ki so nekdaj doma stali na okopih in branili svobodo, in s tistimi, ki v to svojo nalogo še danes verujejo. Posebno prijeten in informativen je bil sprejem pri predsedniku NO za Slovenijo dr. M. Kreku. Samo snovanje ga je, nepravstano je v delu in neprekošljiv je v dobroti.

V soboto zvečer je bil pa v Baragovem domu občni zbor Zveze DSPB. Ne mislim pisati poročila. Samo par pripomb. Kako prijeto je zborovati, kjer so skupaj zreli ljudje, ki s skupnimi močmi iščejo, kako bi stvari čim bolj koristili. Poročili predsednika K. Mauserja in tajnika J. Melaherja sta bil dve razpravi. V njih je bila nakazana jasna pot, povdarjena potreba po borčevski organizaciji, ki pa naj se razširi tako, da s smrtjo zadnjega borca ne bo umrla, temveč bo v svobodnih potomcih živeła

Istotam je mogoče kupiti knjigo, ki pa je za razvedrilo in smeh: "Rojstvo, življenje in smrt Ludvika Kavška". Vezana stane \$5, broširana pa \$4. Uprava Slovenske pisarne

naprej. Ganljivo je bilo podpisovanje sožalnega pisma staršem, katerh sin je padel v Južnem Vietnamu v borbi z istim komunizmom, s katerim se je boril oče.

Hvaležni smo bili tudi Žakljev družini, ker smo imeli priliko srečati se z dušnim pastirjem Slovencev v Belgiji in Holandiji, z g. Vinkom Žakljem. Gospod je še mlad in poln dobrih sodobnih nazorov, ki jih je svetu pokazal drugi vatikanski koncil. Razgovor z njim je bil poseben užitek.

Tako je bil obisk v Clevelandu ne samo prijeten, temveč tudi koristen. Hvala vsem, ki so k temu pripomogli.

P. M.

Večeri se daljšajo — knjigo v roke

Mohorjeva družba v Celovcu je izdala novo knjigo za življenje. Naj takoj povem, da knjiga ni za zabavo. Je pa potreben vodnik v dnevih, ki jih preživljamo. Kdo danes more reči, da vodnika ne potrebuje? In ta nova knjiga je družinski vodnik. Imenuje se "DRUŽINSKO SVETO PISMO NOVE ZAVEZE".

To sveto pismo je drugačno, kot smo jih bili do sedaj vajeni. Knjiga je velikega formata: 8 krat 12 inč. Krasi jo veliko število svetopisemskih slik. Poleg slik so evangeliji svetega pisma. Besedilo svetega pisma in apostolskih del je natisnjeno z nekoliko večjimi črkami, kar se predvsem prikaže tistim, ki jim oči že nekoliko pešajo.

Slovenske družine, odprite vrata tej knjigi in ko bo enkrat pod vašim krovom, naj za vaše prebivalce veljajo besede iz voda: "Ob branju te knjige odpravi na stečaj svoje srce, da te bo lahko Bog ob tem učil in oblikoval, da boš postal boljši."

Knjiga ima 366 strani besedila in 62 strani slik. Stane \$8. Poština posebej. Dobi se v Slovenski pisarni na 618 Manning Ave., Toronto 4, Ont.

Istotam je mogoče kupiti knjigo, ki pa je za razvedrilo in smeh: "Rojstvo, življenje in smrt Ludvika Kavška". Vezana stane \$5, broširana pa \$4. Uprava Slovenske pisarne

Duhovno življenje in tvoji otroci

Duhovno življenje ni nekaj, kakor tekoči sladkor, s katerim poliješ torto. Važno je, kako duhovno življenje predstavljamo mladincem. Oni namreč hitro opazijo, ali je soglasje med zapovedmi in dejanji. Če starši hodijo v cerkev redno in zato, da molijo Boga, bodo isto delali tudi mladinci. Molitev pred jedjo in po jedi nas stalno opominja, da smo v vsem odvisni od Stvarnika. Stalno ista molitev pa more postati prevelika vsakdanjost, zato je dobro obrazec molitve včasih spremeniti. Vsako dnevno kratko branje iz sv. pisma prinaša v dom posebno resničnost Jezusa Kristusa. Njegova beseda tako usmerja življenje družine, da se njeni člani tudi v modernem življenju pravilno znajdejo. (Iz enciklopedije življenja izbral Christopher.)

Slovenski narodni zaklad

Letos se spominjamo mnogih zgodovinskih dogodkov. V svojem bistvu in dogajanju so bili žalostni dnevi pred 20 leti, pred 25 leti: Turjak, Grčarice, pokolji ranjenec in ujetnikov, odhod v neznano tujino in podobno.

V svojih posledicah so nam prinesli naš narodni zaklad. In o tem zakladu je lepo govoril g. dr. F. Blatnik v božjepotni cerkvi v Midlandu, kamor smo poromali zadnjo nedeljo v avgustu Slovenci iz Ontarija. Njegov

Velika prireditev na razstavišču 'Nationbuilders '68'

TORONTO, Ont. — V poznem poletju, ko se sonce premakne z zenita in se večerne sence že zgodaj predrzno plazijo za hišnimi ogli, slovesno zapojo trobente na velikem CNE stadionu in naznanjajo prireditev, ki je po mnenju tujih časopisov edinstvena na severnoameriškem kontinentu: "Nationbuilders '68".

V zadnjih letih je muzikalna vsenarodna prireditev Metropolitanskega torontskega odbora za ljudsko umetnost (Community Folk Arts Council of Metropolitan Toronto) višek kulturnega dela na torontskem velesejmu (CNE). V trgovski in zabavni značaj razstavišča se vpleta nov, višji elemente ljudske umetnosti in kulture narodov, ki sestavljajo skoraj dvamilijonsko mesto Toronto. To rešnico — raznolikost življenja in kultur — je jasno poudaril predsednik metropolitanskega odbora g. William Allen, ki je v nedeljo, 1. septembra, slovesno otvoril večer in predstavil občinstvu ministra kanadske vlade g. L. Balciera. Predsednik in izvršni ravnatelj CFAC, g. Leon Kosar, povabi vse navzoče k petju kanadske himne, ki jo poje ob spremljavi CNE orkestra pod vodstvom g. Ellis McLintocka grški zbor "Orpheus". Kanada je svobodna dežela. Po edincu kot skupnostim je dana polnost kulturnega in narodnostnega življenja. S to dejavnostjo grade novonaseljenci svoji poslovnjeni domovini pestro, zani-

cerkven govor je bil o pravih mučencih, ki jih Slovenci brez dvoma imamo. Dobili smo jih med komunistično revolucijo. Vsi, ki niso hoteli postati komunisti zaradi vere v Boga in zaradi zvestobe katoliški Cerkvi in so bili zaradi tega prepričanja mučeni in pobiti, so po nauku Cerkve pravi mučenci. Prav bi bilo, da bi dr. F. Blatnik kaj več napisal o temi, o kateri je tako lepo govoril in to na grobovih prvi kanadskih mučencev. Tako je to romanje nakazalo novo nalogo, ki se je bo treba lotiti: Odkrivati svetu slovenske mučence.

Češkoslovaška uči

Ze kakega pol leta nazaj so se na Češkem in Slovaškem pojavljale lučke in luči svobode. Prijeten vetrič upanja je zavel po celi državi in zaživel v srcih vseh slojev, od izobražencev do ročnih delavcev. Pa je nenadno zapihal strupen veter od vseh strani razen od zahoda in lučke so ugašale druga za drugo. Komunistična zver je izbruhnila svojo strupeno sapo in danes ves svet sočustvuje s Čehi in Slovaški, ker jim v 20. stoletju ni dano, da "si sami voljo vero in postave". Ali se bo svet, ali se bomo mi kaj naučili iz tega primera?

... da svoboda in komunizem ne moreta koeksistirati, ker je drugo znanje prvega. Kar je še svoboda na svetu, jo komunizem samo tolerira, ker še ni dovolj močan, da bi jo v eni noči zadušil.

... da kdor dela razliko med Stalinovim, Titovim, Hruščevim, Brežnjevim in Novotnyjevim komunizmom je naveden naivnež. Če se je komunizem spremenil v ciljih, ki jih zasleduje, in v ideologiji, ki jo izpoveduje: brezboštvo, diktatura, nasilstvo.

... da so neplodne sanje misliti, da je komunizem združil slovanstvo. Češko in slovaško svobodo so pomagale dušiti tudi nemške in madžarske horde.

... da je nastop sovjetskih čet na Češkoslovaškem verjetno utrjevanje komunističnega imperija v Evropi. Kdo je sedaj na vrsti, bomo pa še videli.

mivo in bogato bodočnost. Kanada je pred dvajsetimi in več leti odprla vrata tisočim beguncev iz Evrope. Danes je dežela v razcvetu, sredi napredka, načrtov in sijajne bodočnosti. Kanada je dom starih tradicij, novih dognanj in iskanj, dežela mladostnikov, katerih predniki so preživeli grozote vojne. Iz vsega trpljenja, revščine in stiske pa jih je v novo domovino pripeljala vera v Pravico in ljubezen do narodnih izročil.

Danes to ljudstvo, ki sestavlja nemajhen del kanadskega prebivalstva, — vrača ljubezen za svobodo, delo za gostoljubje, kulturo za kruh, ki mu ga v obilni meri daje svobodna zemlja. Kar imamo najrajše, kar je najbolj naše, polagamo k skupnemu dobremu. V skupnih prizadevanjih se pokaže naša svojstvenost. Ob prilikah, kakor je "Nationbuilders '68" ključem slovensko ime v svet... Tu je edinstvena možnost, kjer se narodna umetnost pokaže v vsej razsežnosti. Letos so Slovenci dvakrat želi pozornost občinstva na CNE. V nedeljo, 25. avgusta, je bil "Slovenski dan" v Ontarijskem paviljonu. Na tipični sejmiki stojnici so članice KZL (Marija Pomagaj), oblečene v narodnih nošah, razstavljale izdelke pristne slovenske umetnosti. V popoldanskem nastopu so obiskovalci uživali prijetno slovensko glasbo naših popularnih godbenikov. Folklorna skupina g. Soršaka je navdušila gledalce s poskočnim rajanjem in vriskanjem. Pozneje so na sejmiskem vlaku s pisanimi nošami in veselim vedenjem vzbujali precejšnjo zanimanje.

Nedelja in ponedeljek, 1. in 2. septembra, sta za Soršakovo skupino in vso slovensko skupnost pomembna dneva. V krogu 21 nastopajočih skupin so naši mladi v programu "Nationbuilders '68" predstavljali prve povojne naseljenice v Kanadi, ki so napolnili novo domovino z veselimi zvoki, prekipevajočo življensko silo in nadami v svetlo bodočnost... Slovenska pesem "Na vrhu planin" je napolnila prostrano ozračje, ko so privrskali fantje izza smrekovega gozda. Letošnja scenerija je predstavljala planjavo pred gozdom. Pod belomodro platneno lopo je orkester McLintock izvajal pravi koncert evropskih in svetovnih melodij. V dvurnem programu se je razvila pred nami raznolikost noš, plesnih motivov, podoba ljudstev, ki sestavljajo Kanado, mesto Toronto. Po indijanskem plesu skupine "Kajata" so zapeli dobrodošlico dalmatinski pevci Josove družine. Škoti so predstavljali prve kanadske pionirje. Od številnih zborov, ki goje domačo pesem, so nastopili le grški, poljski in japonski zbor ter ljudski kvartet iz Montreala (francoski). Ljudska folklorja je očarala številno avdienco. Prve aplyave so odnesli spet naši plesalci. Njihova je pesem mladostnega razpoloženja, korajžje, naivnosti in preprostosti, kar manjka moderni izumetničeni družbi. Slovenska podoba je večno sveža, skromna in dopadljiva; zato je ljudem vedno ljuba kadarkoli se jim prikaže.

Za njimi so se vsule na travnati odjem skupine Čehov, Slovačkov, Moravcev, Poljakov, Nizozemcev, Litvancev, Kitajcev, Ukrajincev, Japoncev, Filipincev, Špancev, Grkov, Jamačkanov, Ircev, ki so vsak po svoje napolnili večer z bogastvom ritma, pesmi in glasbe. Japonski in kitajski nastop sega že v področje baleta. V ukrajinskem, češkem in slovaškem plesu, kakor tudi v slovenskem pa čutimo utrip preproste bujne zemlje. Gimnastič-

ne vaje estonske "Kalev" skupine predstavljajo moderno fazo telesnega gibanja in ritma.

Prireditev je potekla v izredni skladnosti. V končnem finalu so prikoralake na stadion vrste vseh 2,000 nastopajočih. Takega prizora Amerika, prav gotovo pa Kanada in mesto Toronto še nista doživela. Ob zadnjih melodijah orkestra so se poslavljali od prekrasnega večera. Z dvignjenimi rokami, veselimi obrazi so se pozdravljali — bratje in sestre velike kanadske družine. Bodočnost Kanade je v njenih otrocih — otrocih Slovenije, Ukrajine, Češke, Slovaške, Poljske in še mnogih drugih dežel, ki jokajo po miru in svobodi. Z dnevi duhovne in narodne obnove, kakor je "Nationbuilders '68" prireditev, prilivajmo olja v svetilko, da ne ugasne v vetru sovražnih sap, da sveti v jutrišnjem danu, soncu svobode in Bogu naproti!

A. Resnik

• **Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!**

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Iščemo žensko za čiščenje, enkrat na teden, najraje v četrtek, nič kuhanja ali pranja. Plača. Kličite vsak dan razen v petek od 2 do 4 pop. EX 1-4996. (176)

Gospodinska pomočnica
Gospodinsko pomočnico iščejo v lepem domu na vzhodni strani mesta; lastna soba s kopalnico in TV, dobra hrana. (Lahko se tudi vozi 5 dni v tednu). Kličite 449-7424. —(177)

Iščemo kuharico
Okrajni zavod išče izkušeno, angleško govorečo kuharico za 60 ljudi.

EASTERN STAR HOME
761-5080 (174)

Čistilka
Iščemo žensko za čiščenje enkrat na teden, v četrtek ali petek, v Euclidu. Kličite 531-7202. (174)

Female Help Wanted

Wanted Housekeeper
Full charge, live in, 2 school children. Will also consider a child. Call 481-3387. (174)

Kitchen Help Wanted
Morning and afternoon
Waitress Wanted, also.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Avenue
EN 1-5214 (x)

Wanted Counter Girl
From 4:00 p.m. on, full or part time. Must be 21 or over. Call HE 1-5254 in the morning or EN 1-3864 in the afternoon. (x)

Moški dobijo delo

Two "Pin-chasers" wanted
Ages 16-18. Grdina Recreation, 6017 St. Clair Ave. Stop in or call after 6 p.m. Telephone: 361-9398. (x)

Iščemo tovarniške delavce
Obratovalce strojev z nekaj skušnje v kovinski industriji.
WOOD & SPENCER CO.
1930 E. 61 St. & Chester (177)

Iščemo sežigalca
Za sežiganje odpadkov. Starost 50-55. Urna plača in koristi. Oglasite se v personalnem uradu
STATLER HILTON HOTEL
E. 12 St. & Euclid Ave. (175)

Iščemo dvoriščnika
Mora biti zanesljiv in pošten. Starost 50-55. Splošno čiščenje ponikov, dvorišča, ozadja its. Urna plača in koristi. Oglasite se v personalnem uradu.
STATLER HILTON HOTEL
E. 12 St. & Euclid Ave. (175)

Nigerijske čete zavzele važno središče v Biafri

UMUAHIA, Biafra. — Vodniki Biafre, nekdanje Vzhodne pokrajine Nigerije, priznajo, da so vladne čete zasedle mesto Aba, zadnje administrativno središče na področju plemena Ibo, ki se še vedno vztrajno in z obupno trmo upira nigerijskim zveznim četam. Zastopnik Biafre je trdil, da so nigerijska vojaška letala v zadnjih dneh med obstreljevanjem Ithiale, 31 milj od Onitsoke, ubila najmanj 125 žena in otrok.

Nigerijsko vojaško poročilo je objavilo že preje, da so zvezne čete pod poveljstvom polk. Benjamina Adekunle zasedle Avo, ki pa naj bi bila po drugih poročilih v glavnem zapuščenca. O zvezi Biafre je z osvojitvijo Abe in okolice še bolj stisnjeno, na njem živi menda še vedno okoli 6 milijonov pripadnikov plemena Ibo. Njihovi vodniki upajo, da se bodo lahko branili tako dolgo, da bo pritisk svetovnega mnenja prisilil Nigerijo, da bo Biafri priznala pravico do samostojnosti.

Razgovori med zastopniki vlade v Lagosu in med zastopniki Biafre v Adis Abebi, kjer cesar Hajle Salesije skuša posredovati za končanje vojne, so običajni. Mednarodni Rdeči križ je obnovil pošiljanje hrane in zdravil v še nezasedeno ozemlje Biafre, četudi nigerijska vlada v Lagosu ni bila za to. V noči od nedelje na ponedeljek so letala ponesla v Biafro 47 ton živeža in 12 zdravnikov in bolničarjev.

Visoko nad morjem

SANTA FE, N. Mex. — Glavno mesto Santa Fe leži 7,000 čevljev nad morsko gladino in ima zato kar sprejemljivo podnebje.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

V najem
Lepo 5-sobno stanovanje na 1260 E. 71 St. zgoraj. Najemnina \$75.00, vključno plin. Kličite 431-0866 ali 431-4558. (174)

V najem
Oddamo 2 stanovanji, 5 sob vsako, na tretjem, ena \$50, ena \$65. Kličite 881-5158. (x)

V najem
Odda se štirisobno na novo prebarvano stanovanje, zgoraj, na E. 73 St., severno od St. Clair Ave. Kličite 431-6798. (x)

V najem
Oddamo 6 sob na E. 74 St., blizu St. Clair Ave., samo odrašlim, spodaj. Kličite 432-1038. —(177)

Pohištvo naprodaj
Proda se dvojna postelja, pokončna omara, kuhinjska peč, miza in 4 stole, vse v dobrem stanju, ma 14704 Westropp Ave. PO 1-2475. —(176)

Pozor
Mi imamo solidne kupce za vsakovrstne hiše — lote — prazno zemljo in farne. Ako nameravate prodati vaše posestvo pokličite nas.

JOHN KNIFIC, st. REALTOR
481-9980 820 E. 185 St. (10,12 sept)

Opremljeno sobo išče
Slovenec srednjih let išče snažno, opremljeno sobo pri slovenski družini. Ponudbe na Ameriško Domovino, tel. 431-0628. (175)

Rojaki pozor!
Izvršujem vsakovrstna zidarstva in mizarstva dela, barvam hiše zunaj in znotraj. Za neobvezen proračun pokličite: 361-8428. —(10,11,13sept)

Sobo išče
Pravkar došlo slovensko dekle nujno išče mirno sobo za tri tedne, po možnosti s hrano, v okolici E. 185 St. ali v Collinwoodu. Plača dobro v naprej. Ponudbe na Ameriško Domovino. (176)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo v srcu naznanjam, da je 25. avgusta 1968 umrla moja mama

MARJETA SMERDELJ

v starosti 66 let. Rojena je bila 13. julija 1882 v Knežaku pri Ilirski Bistrici na Primorskem. Prišla v Kanado leta 1954. Pokopana je bila dne 28. julija 1968, s slovenske cerkve sv. Vladimirja v Montrealu na pokopališču Mount Royal. Sv. mašo za pokojno je opravil Rev. S. Boljka C. M. Zahvala vsem, ki ste prišli pokojniku krog in darovali cvetje in za sv. maše. Posebna zahvala župniku č. g. Boljku, za molitve v pogrebem zavodu in poslovljni govor od pokojnice.

Ljuba mama, počivaj v miru v blagoslovljeni kanadski zemlji, in lahka naj Ti bo njena gruda. Ljuba mama, bila si polna ljubezni do mene, zato se Te bom z ljubeznijo spominjal v mislih in molitvah.

Zalujoci: sin STANKO ter nečaki s Toronta in Slovenije.

Montreal, Can. 10. septembra 1968.

IZUM

spisala

METOD JENKO in

VIKTOR HASSL

"Računi so pravilni," je rekel veselo Alfred, "mislim, da bi lahko nehala s temi poskusi. Vendar je bolje, da še enkrat preskusiva, saj vreče ne bo težko obesiti."

Alfred je stal pri podolgasti mizi poleg stikala za prečanje električnega toka. Na nasprotni strani pa je stopil Erwin na lesen zaboj in začel obešati široko, s slamo napolnjeno vrečo. Pri približanju mu je zmanjkalo žbljev.

"Alfred, daj mi, prosim, še žbljev, zmanjkalo mi jih je."

"Tako," in Alfred se je stegnil proti omari, da bi doseglj škaflo z žblji. Pri tem pa je nehoti pritisnil s truplom na stikalo električnega toka, ki je bilo montirano na miz. Model se je v tem trenutku sprožil in z veliko silo priletel Erwinu naravnost v glavo.

Erwin je divje zakričal, omahnil in padel na tla, ves oolit s krvjo.

Alfred je pobledele. Ves iz sebe je skočil k Erwinu in naprej pogledal, če mu bije še srce. Ko je spoznal, da še živi, ga je začel obliovati z vodo. Trudil se je, da bi ga spravil k zavesti, a zaman. Kri se mu ni hotela ustaviti. Stena, na katero je Erwin pribilal vrečo, je bila vsa krvava. Alfred je pokleknil poleg Erwina in glasno zajokal.

Vendar pri vsej nesreči ni izgubil razuma. Spomnil se je,

da mora rešiti in skriti vse načrte in modele, ker je vedel, da bo v laboratoriju policijska preiskava in se lahko pri tem drugi okoristijo z Erwinovim izumom. Najbolje je, si je mislil, da vse modele in načrte uničim. Ko bo Erwin ozdravel, bova tako začela znova in nadaljevala.

Začel je besno uničevati leseno omario z načrti. Alfred je pri tem zapazil dotlejš še neznano formulo, ki je Erwin gotovo še nikomur ni pokazal. To je bila formula za izdelavo žarnice s frekvenco 90 milijonov nihajev, ki bi sijala kakor sonce. Pograbil in uničil je tudi to, čeprav mu je bilo tesno pri srcu.

Prav ko je raztrgal in sežgal ta pomemben načrt, so se laboratorijska vrata nenadoma odprla in vstopila je — Mary.

Za hip je obstala kot okamenela, ni mogla ne korak naprej. Grozen pogled na vsega s krvjo oblitega zaročenca jo je presunil. Čez čas šele je opazila Alfreda, kako je z eno roko razbijal po vratih lesene omare, z drugo pa uničeval načrte. V razburjenosti je Alfred sprva še opazil ni.

Šele, ko se je malo opomogla, je na ves glas zavpila: "Umor, vi ste ga ubili!"

Alfred je spoznal resnost položaja. Sprva ni vedel, kaj bi storil. Mary se je medtem obrnila in omahujoče stekla proti vratom. Drevila je naravnost na ulico. Alfred je bil ves zmeden. Najprej je zaklenil laboratoriju vrata, se prepričal, da so res dobro zaklenjena, potem pa začel pred vrata grmaditi zaboje, razbite aparate, železnino in vse, kar mu je prišlo pod roko. S tem je hotel zastaviti pot, da ne bi kdo vdrl v laboratorij, dokler ne spravi na varno vseh dragocenosti, ki bi nepoklicanim utegnile razodeti Erwinove skrivnosti. Preden je kaj uničil, je hitro pregledal in si v glavnem zapomnil vsebino, saj mu bo to še kdaj koristilo, ko bo

Erwin ozdravel in bosta tako lahko nadaljevala. Ko je Mary prihitela na ulico, je obupno kričala:

"Na pomoč, na pomoč! Umor!"

Več ni mogla. Njeni kriki so zdramili mimo idoče, da so se ljudje začeli ustavljati in gledati, kako se Mary trudi, da bi jim pojasnila ves dogodek. Kmalu se je zbrala pred Rollandovo hišo velika množica, vse je hotelo vedeti, kaj se je zgodilo. Razburjenje med množico se je stopnjevalo in, ko je prišel stražnik, so hoteli ljudje kar za njim.

Ko mu je Mary z nekaj besedami povedala, kaj se je zgodilo, je stražnik naglo stekel k bližnji telefonski celici, poklical policijo in reševalno postajo. Stražnik se je hitro vrnil k Mary. Pohitela sta do vrat in jih skušala odpreti. Toda bila so zaprta. Mary je začela vsa v solzah obupno klicati:

"Alfred, odprite! Umorili ste mi zaročenca, ukradli izum! Morilec!"

Alfreda vse klicanje in dolžitve, razbijanje in stražnikove grožnje niso zmedle. Cisto mirno je hitro pregledoval načrte in jih proučeval.

Stražnik ga je znova v imenu zakona pozval, naj odpre, toda Alfred se ni oglašil, kakor da bi ga ne bilo notri. Čas je bil predragocen, zakaj vedel je, da bo moral odpreti, čim pride policija.

Mary je uvidela, da Alfred ne bo odprl, zato je peljala stražnika k oknu, od koder se je videlo v laboratorij. Stražnik se je vzpel na železno ograjo in pogledal, toda prizor ga je pretresel. Videl je, kako Alfred

pregleduje neke papirje, na tleh pa ves v krvi leži Erwin. Senca stražnikove postave je zmotila Alfreda. Pogledal je proti oknu in videl, kako ga je stražnik opazoval. Alfred, treba je pohiteti, si je mislil, policija bo zdaj zdaj tu. Ko je stražnik videl, da se Alfred ne da motiti, je z gumijevko udaril po steklu, da je močno zažvenketalo. Noter pa ni mogel zlesti, ker je bilo okno zamreženo. Videl je, da je vse zaman in se vrnil k vratom. Začel je razbijati in pozival Alfreda, naj odpre. Nekaj moških je skočilo stražniku na pomoč, bili so po vratih in hoteli vdreti. Zaman!

V tem so pridrvili na motor-nih kolesih policaji, takoj za njimi pa rešilni avto. Brž so planili k vratom, poveljnik pa se je vzpel na okno in z revolverjem v roki pretel Alfredu. Ta se je potuhnil, zlezal po tleh do okna, potegnil za vrstico in policaju pred nosom spustil valjčni zavijač. Drugi stražniki so začeli sekati vrata, da so frčali kosi vse naokrog. Alfred je bil prepričan, da bo lahko dokazal svojo nedolžnost, zato je mirno dalje pregledoval papirje. Hotel je rešiti, kar je bilo rešiti še mogoče. Sekiram vrata niso mogla več kljubovati. Alfred je videl, kako vrata popuščajo. Ostajalo

mu je le še nekaj sekund; ta čas je izbral za to, da je z železno palico zdrobil glavni model v neznatne koščke. Nato je vse skupaj zažgal.

Stopil je k razbitim vratom in zaklical: "No, sedaj lahko pridet!"

Stražniki so vdrl v laboratorij, ki je bil že močno zadimljen, prišli Alfreda in ga hitro vkle-nili.

Alfred je zadrževal, da je nedolžen, naj ga izpuste, a ni uspel. Poveljnik ga je ves divji udaril z gumijevko po glavi, da se je za trenutek onesvestil. Dobrega in nedolžnega Alfreda so odveli pred zbrano množico ljudi in ga začeli zasramovati kakor pravega zločinca. Alfred se je kljub temu ponosno oziral naokrog. Policaji so ga peljali k policijskemu avtomobilu. V rokah so imeli revolverje, naperjene proti Alfredu. Medtem so sanitetci za silo obvezali težko ranjenega Erwina in ga naglo odpeljali v bolnico.

V istem času, ko je vozil po živih newyorških cestah policijski avtomobil nedolžnega Alfreda, je izšla večerna izdaja "New York Timesa". Raznašalci so mimo idočim glasno ponujali list.

Takoj je bilo opaziti z velikimi

črkami natisnjeni naslov: "Naj-večji izum sedanosti."

Pod tem pa prav tako s poudarnimi črkami:

"Res srečni in ponosni smo lahko, da se je v naši sredi rodil veleumni izumitelj, ki je že danes s svojim izumom nesmrten in bo ponesel slavo Združenih držav po vsem svetu."

Malo je držav na svetu, ki bi se mogle ponašati s tolikim številom duhov kakor prav naša.

Že v jutranji izdaji smo poročali o mladem inženirju Erwinu Rollandu, sedaj pa to poročilo v naslednjem še izpopolnjujemo:

Davi smo pisali o velikem škandalu v hotelu Excelsioru. Prav temu škandalu pa se imamo zahvaliti, da je prišel na dan

izum, sicer bi gotovo še dolgo čakali, da bi zvedeli zanj.

Pri tej priliki prosimo vse, ki so bili užaljeni, da mlademu inženirju Rollandu oprostite. Saj takemu veleumnemu človeku bi se moralo oprostiti še kaj hujšega ko taka malenkost. Vese-limo se, da je prišel ta vekoviti izum na svetlo. V svoji skromnosti ga inženir Rolland gotovo še ne bi bil objavil in bi ga še dalje prikrival.

Veliko zaslugu pri tem odkritju pa ima naš list. Spretnosti in sreči našega poročevalca gospoda Brightona moramo biti globoko hvaležni. Zjutraj je obiskal dopisnik našega lista njegovem stanovanju inženirja Erwina Rollanda.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

Mechanically Inclined?

We will train you to service office equipment in the Western Suburbs. Starting pay \$104 per week, with regular schedule of increases. Position offers security, wide range of fringe benefits, automotive insurance and expenses. Must be H.S. grad, with completed military obligations and present a good appearance. To arrange interview, contact

PITNEY-BOWES, INC.
Broadview, Illinois
345-6850 Mr. Buchmann
An Equal opportunity employer (174)

HOUSEHOLD HELP

Mature woman — Care elderly woman vic. Elston & Pulaski, Genrl. hswk. \$50—\$60 wk. Ref. AV 2-4648. (176)

HSWK. — Lite. Gentleman comes in to do any heavy duties. Live-in. Personal laundry only. Assist with simple cooking. All auto. appls. 2 daughters, ages 14 and 11. Own rm., bath, TV. \$60 wk. 2 days off. 835-4344 (176)

COOK — experienced. For S.W. Catholic Rectory. Live in. For appt PR 9-1515 (174)

MATURE woman to care for 3 children full time, live-in, 2 rms., pvt. entrance, salary. 379-0932 (176)

CHILD CARE 3 nite. Vic. Belmont & Central. Sun., Mon., Tues. 4 p.m. —1:30 a.m. Sometimes Fri. & Sat. nites. 1 child. 283-0182 (176)

HOUSEHOLD HELP
MALE and FEMALE

HOUSEKEEPER — Live in. For 48 yr. old man. Slightly disabled. Nice home. Start \$60 week. 677-6085 or AM 2-7851. (175)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SALON — West sub. loc. Busy shop — 7 girl stat. Moving out of state. For sale by owners. 656-8190 (175)

GRILL
FOR SALE DUE TO HEALTH.
2348 Mannheim Road.
Melrose Park, Ill.
PH 455-9745 (176)

REAL ESTATE FOR SALE

BUTTERFIELD — Beautiful 3 bed-rm. ranch, large brick and rough cedar fam. rm., cab. kit., 2½ car gar., carpetg. in liv. rm. and hall, S.S. Very clean. Low \$30s. By appt. 629-4257. (174)

PROSPECT HTS. — By owner. Attractive 5 yr. bi-level 3 bed. 2 ba. mod. kit. — rec. rm. \$35,900. 416 Indigo Dr. 824-7488 (176)

INCOME BLDG. Brk. 2 flat. 6-5 air cond., 2nd flr. 1½ car gar. extras. Quiet neighborhood. low taxes. \$20,500. Open hse., Sun. 1-5, 2718 Fletcher — ½ blk. So. Belmont, Owner 539-1008. (175)

WHEATON, well built 6 unit brk. apt. with 2nd building with 3 units. Gas ht. 6 yrs. Conv. located, 1 blk. from college, 3 blks. from downtown Wheaton, N. side. Sound investment 9 pct. return. \$79,000. MO 8-1415. (If no answer, MO 8-7450.) Ask for Dr. Free. (176)

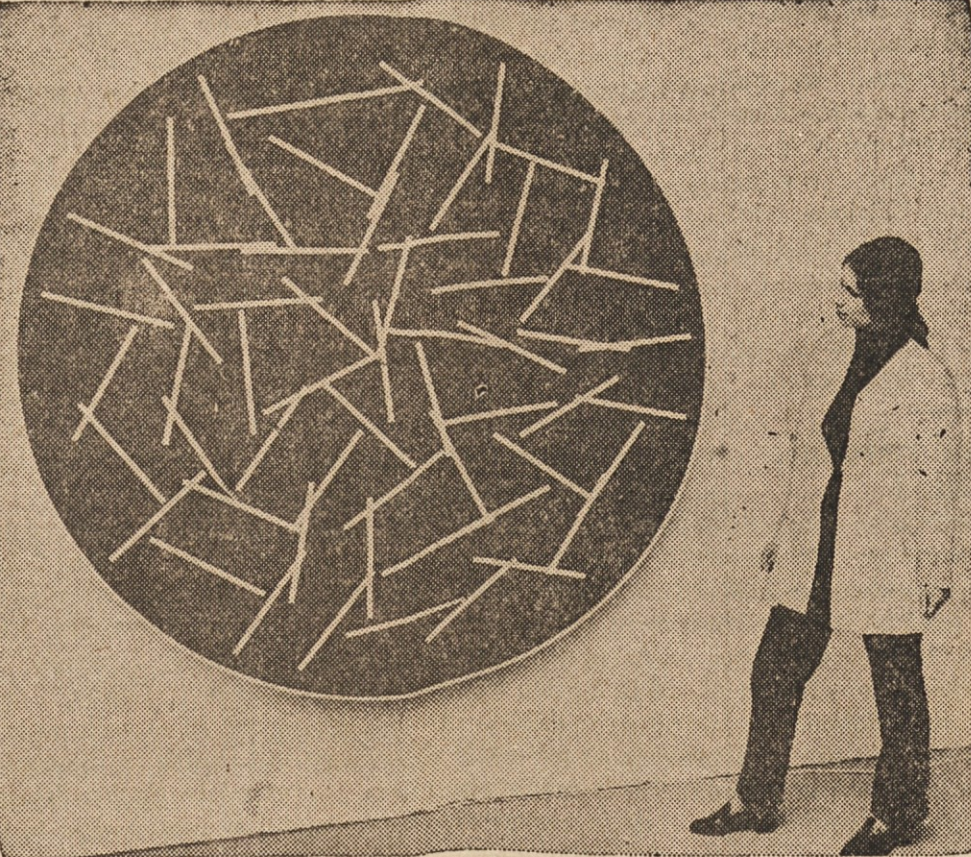
BODOČA POROČNA O-BLEKA? — Morda, vprašanje je le, katera bi se hotela v njej pokazati pred ženinam in svojimi ter njegovi prijatelji in znanci.

Nahaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd.
365 E. 156th St. KE 1-9411
★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
★ Vera, narodnost in privatni običaji upoštevani.
★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.
24 urna ambulančna posługa in aparat za vdihavanje kisika.

VISOKA PRICESKA — Femme Sistina v Rimu na Laškem je izdelala tole žensko frizuro in v lase vsadila rožice, okrašene z diamanti v vrednosti \$8,000.

UMETNINA? — "Gibajoči objekt" je označena nenavadna umetnina Gerharda von Grae-venitza na razstavi v Kasselu na Nemškem. Plastične paličice pregiblje motor.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628